

SAMENVATTINGEN - RÉSUMÉS - SUMMARIES

De Naamse clerus tijdens de Eerste Wereldoorlog

VALENTIN MALFAIT

Tussen patriottische jubel en aanklacht van afwijkend gedrag

Het bezettingsregime dat na de Duitse invasie in België wordt geïnstalleerd, is voor de bevolking een geheel nieuwe ervaring. Vier jaar lang heeft ze te lijden onder allerlei restricties, zowel rantsoenering van voedsel als inperking van individuele vrijheden. In deze omstandigheden tracht de clerus de bevolking in te tomen.

Gesteund door de kerkelijke autoriteiten wil de clerus met het behoud van de goede zeden het vooroorlogse katholieke ideaal bestendigen. In zijn herderlijke brief *"Patriotisme et Endurance"*, herhaalt kardinaal Mercier het principe dat patriotisme en katholiek geloof samengaan. Door in hun kerken het patriotisme te verkondigen, zullen de priesters ook waarschuwen tegen alle vormen van afwijkend gedrag en dit gedrag naderhand ook aanklagen.

De kerken zijn de enige plaatsen waar de nationale driekleur mag worden gehesen. De preken worden er meer en meer patriottisch, de contacten tussen Belgische vrouwen en Duitse soldaten aangeklaagd. Deze bijdrage tracht de twee aspecten van deze thematiek te onderzoeken aan de hand van de clerus in het bisdom Namur.

The Clergy of Namur During the First Occupation

VALENTIN MALFAIT

Between Patriotic Exaltation and Denunciation of Deviant Behaviour

After the German invasion, an occupation regime was established in Belgium, a totally new experience for its population. For four years restrictions increased, regarding food supply and individual freedom. In face of this critical situation, the clergy attempted to maintain order. Encouraged by the Church authorities, this maintenance of 'social mores' must be viewed in the light of Catholic pre-war ideals.

Because "patriotism had an inherent religious character", as reconfirmed by Cardinal Mercier in his Pastoral Letter *Patriotisme et Endurance*, the priests advocated patriotism in the churches and tried to prevent, and later condemned, a series of "deviant behaviour". In the churches, now the only place where the national flag could still be displayed, the sermons took a distinct patriotic tone. When the case arose, the parish priest denounced the relations between Belgian women and German soldiers. This contribution wants to shed light on the two aspects of the problem through the case of the clergy of the diocese of Namur.